

INFORMACINIS BIULETENIS NR. 106/ 2013 M. RUGSĖJIS

➤ Naujienos

Paskutinė galimybė dalyvauti pažintinių vizitų programoje

Švietimo mainų paramos fondas skelbia paskutinį kvietimą teikti paraiškas Pažintinių vizitų programai 2013-2014 m. Naujoje „Erasmus+“ programoje nuo 2014 m. finansavimas Pažintinių vizitų programoje skirtas nebus. Tad kviečiame nepraleisti progos paskutinį kartą pasinaudoti šios programos galimybėmis nuvykti į vieną iš 33 Europos šalių 3-5 dienų vizitui ir patobulinti turimas profesines kompetencijas švietimo ar profesinio rengimo srityse.

Pažintinių vizitų programa – tai švietimo ir profesinio rengimo srityje sprendimus priimančiams asmenims bei šioje srityje dirbantiems specialistams skirta ES programa. Vizito metu sužinosite apie sėkmingai įgyvendinamas politines iniciatyvas, naujoves švietimo, profesinio rengimo srityse ir geros praktikos pavyzdžius kitose šalyse bei susitiksime su kolegomis iš visos Europos. Vizitai vyksta anglų, prancūzų, vokiečių arba ispanų kalbomis.

Kam skirta ši programa?

Programoje gali dalyvauti vietinės, regioninės ar nacionalinės valdžios institucijų atstovai, švietimo ar profesinio rengimo įstaigų, profesinio orientavimo centrų arba sertifikavimo ir vertinimo centrų vadovai, ministerijų ir savivaldybių atstovai bei kitų už švietimą ar profesinį rengimą atsakingų organizacijų atstovai.

Galutinis 2 kvietimo paraiškų pateikimo terminas – š. m. spalio 15 d.

Pažintinius vizitus kviečiame rinktis iš 2013-2014 m. Pažintinių vizitų programos katalogo (2 kvietimas).

Vizitų laikotarpis – 2014 m. kovo – birželio mėnesiai.

Daugiau apie dalyvavimo sąlygas, atrankos kriterijus, vizitų katalogą ir reikalingus dokumentus sužinosite Švietimo mainų paramos fondo interneto svetainėje www.smpf.lt arba Cedefop interneto svetainėje <http://studyvisits.cedefop.europa.eu/>.

Profesines mokyklas priimtas rekordinis mokinių skaičius

Suvedus galutinius papildomo priėmimo į profesines mokymo įstaigas duomenis, paaiškėjo, kad priimta beveik dešimtadaliu daugiau naujų mokinių nei buvo planuota. Iš viso priimta 21 356 asmenys, arba 2 tūkst. daugiau planuoto skaičiaus. Iš jų 783 yra įgiję universitetinį išsilavinimą ir 636 – baigę kolegijas. Po vidurinės, turėdami brandos atestatą šiemet į profesines įstojo 10 184 buvę abiturientai.

Daugiau negu planavo mokinių priėmė Biržų technologijų ir verslo mokymo centras, Druskininkų amatų mokykla, Mažeikių politechnikos mokykla, Rokiškio technologijos, verslo ir žemės ūkio mokykla, Daugų technologijos ir verslo mokykla, Vilniaus automechanikos ir verslo mokykla, Zarasų žemės ūkio mokykla, Žeimelio žemės ūkio mokykla, Skuodo kaimo verslų, amatų ir paslaugų mokykla, beje, pernai nesurinkusi norimo mokinių skaičiaus, ir daugelis kitų Lietuvos profesinio mokymo įstaigų.

Šiais mokslo metais daugiausiai mokinių mokysis pagal automobilių mechanikų, apdailininkų-statybininkų, kirpėjų, masažuotojų, kompiuterinės įrangos derintojų, suvirintojų programas.

Tendencija, kad daugėja norinčių mokytis profesinėse mokyklose, pastebima pastaruosius trejus metus, tačiau šiemet pasiektas rekordas. Pernai profesijos panorą mokytis 19,7 tūkst. jaunuolių – trimis šimtais daugiau negu buvo planuota, užpernai – 19,6 tūkst.

Šiuo metu Lietuvoje veikia 74 profesinio mokymo įstaigos, jose mokosi per 46 tūkst. moksleivių.

Didžiąją mokymosi laiko dalį, apie 70 proc., sudaro praktinis mokymas mokykloje ar įmonėje. Profesinio mokymo įstaigų valdymo struktūrose tiesiogiai dalyvauja verslo įmonės, darbdaviai teikia profesinėms mokykloms siūlymus ir informaciją dėl specialistų poreikio jų regione, prisideda ruošiant mokymo programas ir kartu jas įgyvendina, paskui įdarbina absolventus. Profesines mokyklas baigiančių mokinių kvalifikaciją vertina akredituotos kompetencijų vertinimo įstaigos, tokios kaip Pramonės, prekybos ir amatų rūmai, Žemės ūkio rūmai.

Bendrojo ugdymo mokyklų abiturientai profesinę kvalifikaciją gali įgyti per vienerius ar pusantrų metų, o baigusieji 10 klasių ir siekiantys įgyti kvalifikaciją kartu su viduriniu išsilavinimu profesinėse mokyklose mokosi trejus metus.

Profesinis mokymas yra nemokamas, pažangiems mokiniams mokamos stipendijos.

Praėjusių metų duomenis, įsidarbino arba sukūrė savo verslą 73 proc. profesinių mokyklų absolventų, 14 proc. mokslus tęsė aukštesiose mokyklose.

Informaciją rasite: http://www.smm.lt/web/lt/pranesimai_spaudai/naujienos_1/profesines-mokyklas-priimtas-rekordinis-mokiniu-skaicius.

Švietimo ir mokslo ministras Dainius Pavalkis: jaunimas – alergiškas sąstingui

Švietimo lyderiams būtina turėti ateities viziją ir įkvėpti aplinkinius ją įgyvendinti, konstatuota Europos Sąjungos šalių narių švietimo politikų, ekspertų ir praktikų susitikime. Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai metu 2013 m. rugsėjo 9–10 d. Vilniuje vyko konferencija „Lyderystė švietime“. ES šalių narių švietimo atstovai diskutavo apie lyderių vaidmenį, siekiant užtikrinti švietimo sistemų kokybę, našumą ir efektyvumą sparčiai besikeičiančiame pasaulyje.

Kaip pabrėžė už švietimą atsakinga Europos komisarė Androulla Vassiliou, ES Tarybai pirmininkaujanti Lietuva akcentuoja labai svarbią švietime – lyderystės – temą. Naujoji ES „Erasmus +“ programa, startuosianti kitais metais, sudarys galimybes Europos švietimo lyderiams kartu su savo kolegomis iš užsienio bendradarbiauti kuriant inovatyvų švietimą.

„Į mokyklas ateina kitokia karta, nei buvo vakar. Privalome taikyti kitokius ugdymo metodus ir priemones, privalome būti atviri pokyčiams – jaunimas, su kuriuo dirbame, alergiškas sąstingui. – pabrėžė Dainius Pavalkis. – Mokyklose turi dirbti itin gabūs, iniciatyvūs ir kūrybiški žmonės. Turime dėti pastangas juos pritraukti ir išlaikyti, padėti jiems pilnai atsiskleisti ir tobulėti“.

„Mokytojo vaidmuo neįtikėtinais pasikeitė. 21-ame amžiuje žinios ir informacija yra lengvai pasiekiami visiems, tad į mokyklas ateinanti naujoji – kartais „skaitmeninė“ vadinama – karta dažnai turi daugiau žinių, informacijos ir įgūdžių, nei kada nors turėjo atskiro dalyko mokytojas. Šiame šimtmetyje mokytojas turėtų jaustis ir būti konsultantu, kuris padeda tobulėti, greičiau rasti patikimus žinių šaltinius ir sprendimus. Tokius mokytojus nori matyti mūsų vaikai“, – teigė švietimo ir mokslo ministras.

Daugiau informacijos: <http://www.eu2013.lt/lt/naujienos/pranesimaispaudai/svietimo-ir-mokslo-ministras-dainius-pavalkis-jaunimasalergiskas-sastingiui>

Švietimo aprūpinimo centro informacija apie konferenciją „Lyderystė švietime“:

<http://www.sac.smm.lt/naujiena.php?id=321>

Užimtumo didinimo programa: nuo ilgalaikio bedarbio iki pradedančio verslininko ar jaunojo ūkininko

Skatinant užimtumą ir mažinant nedarbą, nuo 2014 metų įvairiose srityse bus aprėpiamos visos svarbiausios sritys: verslo sąlygų gerinimas, profesinis orientavimas, pažeidžiamų visuomenės grupių integracijos į darbo rinką ir daugelis kitų. Tai numatyta Užimtumo didinimo 2014–2020 metų programoje, kurią patvirtino Vyriausybė.

Užimtumo programa yra kompleksinė, jos priemonės įgyvendins Socialinės apsaugos ir darbo, Ūkio, Švietimo ir mokslo, Žemės ūkio ministerijos ir kitos ministerijos. Intensyvus valstybės institucijų darbas bei glaudus bendradarbiavimas su darbdaviais, švietimo įstaigomis, socialiniais partneriais padės pasiekti programos tikslus. Ją rengiant dalyvavo ekspertai, mokslininkai, socialiniai partneriai.

Viena iš svarbių programoje minimų sričių – verslumo skatinimas. Bus aktyviai dirbama su jaunais bedarbiais (iki 25 metų), siekiant, kad per 4 mėnesius jie arba pradėtų dirbti, mokytis, arba būtų nusiųsti į praktiką ar stažuotę. Iki 2020 m. tikimasi dvigubai padidinti praktinio profesinio mokymo realiose darbo vietose apimtis, išplečiant bendradarbiavimą su darbdaviais. Priemonių plane numatyta teikti finansines paskatas darbdaviams: dalinį darbuotojų darbo užmokesčio subsidijavimą, palankių paskolų palūkanų kompensavimą.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacija: <http://www.socmin.lt/index.php?558193903>;

<http://www.socmin.lt/index.php?111391518>

Europos jaunimas siūlo savo sprendimus jaunų žmonių atskirties problemai spręsti

2013 m. rugsėjo 9–12 d. Vilniuje vykusio ES Jaunimo konferencija vainikuota 21-os jungtinės išvados priėmimu. Daugiau kaip 250 jaunimo atstovų iš visos ES bei ES generalinių direktorių, atsakingų už jaunimo reikalus, išsakė savo konkrečius pasiūlymus, kaip didinti jaunimo, o ypač nedirbančio, nesimokančio, mokymuose nedalyvaujančio jaunimo (NEETs), socialinę įtrauktį į darbo rinką, švietimo sistemą bei visuomeninį gyvenimą. Priimtose išvados apima pasiūlymus, kuriais galima būtų geriau pritaikyti švietimo sistemą jaunimo ir darbo rinkos poreikiams, efektyviau informuoti ir padėti jaunimui pokyčių metu, palengvinti perėjimą iš švietimo į darbą, labiau priderinti darbo rinką jauniems žmonėms, palaikyti jaunimo autonomiją, stiprinti jaunimo organizacijų vaidmenį bei plėtoti ir stiprinti tarpsektorinį bendradarbiavimą.

Visas šioje ES Jaunimo konferencijoje priimtas išvadas (anglų kalba) [rasite čia](#).

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacija: <http://www.socmin.lt/index.php?1530951158>

Statybos darbininkų mokymas: „žaliųjų“ gebėjimų ugdymas

VšĮ Vilniaus statybininkų rengimo centras drauge su partneriais iš Italijos, Ispanijos, Jungtinės Karalystės ir Lenkijos baigė įgyvendinti dvejus metus trukusį Leonardo da Vinci programos Naujovių vystymo projektą „E-SKILL – Kvalifikacijos, IKT ir aplinkosauginiai principai statybų sektoriuje“ (e-SKILL – Qualification, ICT and environmental culture in the construction sector), sutarties Nr. 517841-LLP-1-2011-1-ES-LEONARDO-LMP.

e-SKILL projekto tikslas buvo parengti mokymo kursą nekvalifikuotiems ir žemos kvalifikacijos statybos sektoriaus darbininkams, kurio metu būtų stiprinami jų „žalieji“ gebėjimai, pavyzdžiui, atliekų tvarkymas ar ekologiškų statybinių medžiagų naudojimas. Taip pat buvo siekiama skatinti darbuotojų judumą Europoje, pripažįstant įgytas kvalifikacijas Ispanijoje, Italijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje.

Projekto idėja gimė kaip atsakas pasaulinei finansų krizei. Ekonominė griūtis palietė daugelį ūkio šakų, tame tarpe ir statybų sektorių. Daugybė žemos kvalifikacijos darbininkų prarado darbą, papildydami bedarbių gretas. Siekiant pagerinti situaciją darbo rinkoje ir pakelti statybos darbininkų kvalifikaciją bei padidinti konkurencingumą, buvo nutarta parengti e-SKILL mokymo programą. Per dvejus projekto įgyvendinimo metus projekto partneriai parengė mokymo kursą, skirtą tvariai ir ekologiškai statybai. Parengta mokymo medžiaga gali būti naudojama kaip atskiras mokymo kursas, integruojama į jau esamas profesinio mokymo programas arba naudojama savarankiškam mokymuisi.

Mokymo programos pagrindu tapo poreikių analizės studija, kurioje išnagrinėti atskirų šalių pasiekimai ir poreikiai tvariosios statybos srityje. Kitas šios analizės tikslas buvo nustatyti, kokie reikalavimai keliami ir kokios žinios bei gebėjimai priskiriami keturioms nagrinėtoms profesijoms – mūrininkui, elektrikui, santeknikui,

dujotiekių montuotojui. Analizės studija pateikiama: <http://www.adam-europe.eu/adam/homepageView.htm> bei projekto svetainėje: www.e-skill.eu.

Parengtą mokymo kursą sudaro interaktyvios užduotys, įdomūs pristatymai, mokomieji vaizdo siužetai, žodynėlis, pateikiantis svarbiausius terminus ir jų aprašymus. Be to, e-SKILL mokymo kurse gausu įvairių nuorodų į išorinius šaltinius, įdiegtas įsivertinimo įrankis įgytoms žinioms įvertinti. Visa mokomoji medžiaga pateikiama lietuvių, anglų, ispanų, italų ir lenkų kalbomis virtualioje mokymosi aplinkoje <http://www.e-skill.eu/lms/index.php>,

Stebint profesinio mokymo vystymąsi, kuriame aktyviai dalyvauja ir jį formuoja valdžios institucijos, amatų rūmai, įmonės, galima nesunkiai pastebėti, kad tvarioji veikla yra laikoma ateities varikliu. Daugelyje Europos šalių jau dėstomos arba planuojamos įvesti naujos profesinio mokymo programos, pavyzdžiui, Energiškai efektyvių pastatų technikas (Ispanija). Tai tik patvirtina, kad e – SKILL projektas pasirinko teisingą kryptį, ir belieka laukti tolimesnio jo rezultatų panaudojimo, kad visos dalyvaujančios šalys patirtų kuo didesnę teigiamą poveikį ir visokeriopą naudą.

VšĮ Vilniaus statybininkų rengimo centro informacija: http://www.kpmc.lt/refernet/wp-content/uploads/2012/12/e-SKILL-projektas_straipsnis1.pdf

Praktinio mokymo centruose būsiesiems specialistams kuriamos realios darbo sąlygos

Šiaulių profesinio rengimo centre atidarytas Didmeninės ir mažmeninės prekybos sektorinis praktinio mokymo centras. Jame sudarytos visos sąlygos parengti darbo rinkai reikalingus prekybos specialistus.

Pamokos vyksta keliuose skirtingai įrengtose klasėse, mokomajame sandėlyje, mokomajame apskaitos kabinete, kur skirtingo profilio specialistai – būsieji kasininkai, parduotuvių vedėjai, sandėlininkai ir t.t. – mokomi naudojant didžiausių prekybininkų Lietuvoje pripažintus sprendimus: modernias sistemas, integruotus skenerius, savitarnos kasas ir info kioskus, elektronines svarstyklės ir elektronines kainų etiketes, duomenų kaupiklius, verslo valdymo sistemas.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija:

http://www.smm.lt/web/lt/pranesimai_spaudai/naujienos_1/praktinio-mokymo-centruose-busimiesiems-specialistams-kuriamos-realios-darbo-salygos

Praktinio mokymo centras atidarytas ir Panevėžio kolegijoje. Šiuolaikinio praktinio mokymo centre įrengta 12 modernių laboratorijų. Jose aplinkos apsaugos, elektros ir automatikos įrenginių, statybos, burnos higienos, kineziterapijos studijų programų studentai atliks profesinę praktiką ir įgis praktinių įgūdžių realiomis sąlygomis.

Praktinio mokymo centras pritaikytas ir fizinę negalią turintiems studentams.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija:

http://www.smm.lt/web/lt/pranesimai_spaudai/naujienos_1/panevezio-kolegijoje-atidaromas-naujas-praktinio-mokymo-centras.

Alytuje įkurta Jaunųjų informatikų akademija dėms pamatus būsimų IT specialistų ateičiai

Šioje akademijoje 5-10 klasių ir I-IV gimnazijų klasių mokiniai bus supažindinami su informacinių technologijų naujovėmis ir jų pritaikymu versle, mokysis programuoti, lavins struktūrinį ir loginį mąstymą.

Tikimasi, kad Jaunųjų informatikų akademijos mokymo planai ir metodikos, parengtos bendradarbiaujant su verslo atstovais, mokiniams padės ne tik pasiruošti būsimai aktyviai profesinei veiklai, bet ir sparčiau įsivertinti darbo rinkoje.

Informatikos žinias akademijoje šiemet gilins beveik 200 mokinių.

Informaciją rasite: http://www.smm.lt/web/lt/pranesimai_spaudai/naujienos_1/alytuje-ikurta-jaunuju-informatiku-akademija-des-pamatus-busimu-it-specialistu-ateiciai.

➤ **Naujausi teisės aktai, publikuoti „Valstybės žiniuose“**

<i>Dokumento priėmimo data, numeris</i>	<i>Dokumento pavadinimas</i>	<i>Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)</i>	<i>Dokumento aprašymas ir nuoroda</i>
2013-08-28, Nr. 788	Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 768 „Dėl Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programą, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo	2013, Nr. 94-4697	Pakeistos Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programą, tinklo kūrimo taisyklės. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=455271&p_tr2=2
2013-08-28, Nr. 790	Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. 785 „Dėl Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo	2013, Nr. 94-4699	Pakeista Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir paskirstymo metodika. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=455344&p_tr2=2
2013-09-04, Nr. V-834	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2004 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. ISAK-1871 „Dėl Švietimo ir mokslo institucijų registro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo	2013, Nr. 96-4794	Pakeisti ir nauja redakcija patvirtinti Švietimo ir mokslo institucijų registro nuostatai. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=455701&p_tr2=2
2013-09-05, Nr. V-838	Dėl Švietimo ir mokslo ministro 2006 m. balandžio 6 d. įsakymo Nr. ISAK-657 „Dėl Švietimo ir mokslo institucijų registro duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo	2013, Nr. 96-4795	Pakeisti ir nauja redakcija patvirtinti Švietimo ir mokslo institucijų registro duomenų saugos nuostatai. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=455702&p_tr2=2
2013-09-11, Nr. V-856	Dėl Klasių paskirčių klasifikatoriaus patvirtinimo	2013, Nr. 98-4887	Patvirtintas ir pridėtas Klasių paskirčių klasifikatorius. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=456052&p_tr2=2

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos, straipsniai**

<i>Tipas</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Autoriai</i>	<i>Aprašymas</i>
Informacinis leidinys	Lietuva Profesinio mokymo sistemos bruožai	Europos profesinio mokymo plėtros centras (Cedefop)	Tai naujausia informacija apie profesinio mokymo sistemą Lietuvoje. El. adresas: http://www.cedefop.europa.eu/download-manager.aspx?id=21775&lang=en&type=publication
Straipsnis	Pasitraukimo iš pirminio profesinio mokymo programų situacija Lietuvoje	Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras	Šio straipsnio tikslas – įvertinti pasitraukimo iš pirminio profesinio mokymo programų mastą Lietuvoje, nustatyti šio proceso priežastis aptarti prevencines priemones, taikomas profesinio mokymo dalyviams, ketinantiems pasitraukti iš profesinio mokymo neįgijus kvalifikacijos bei taisomąsias (korekcines) priemones, skirtas mokymąsi jau nutraukusiems asmenims. Straipsnis parengtas Europos profesinio mokymo plėtros centro (Cedefop) užsakymu. El. adresas: http://www.kpmc.lt/refernet/?page_id=124
Informacinis leidinys	Švietimo naujienos 2013 m. rugsėjis, Nr. 8 (330)	Švietimo aprūpinimo centras	Aštuntajame „Švietimo naujienų“ numeryje – interviu su LR Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininke Audrone Pitreniene ir informacija, parengta pagal švietimo ir mokslo ministro prof. Dainiaus Pavalkio pranešimą savivaldybių švietimo skyrių vedėjų rugpjūčio konferencijoje. Taip pat skelbiamas straipsnis apie diskusijas, vykusias tarptautinėje konferencijoje „Lyderystė švietime“, surengtoje Lietuvai pirmininkaujant ES Tarybai bei Švietimo ir mokslo ministerijai bendradarbiaujant su Europos Komisija. El. adresas: http://www.sac.smm.lt/index.php?id=19a

Metinis pranešimas	Socialinis pranešimas 2012-2013	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija išleido jau 16-ąjį Socialinį pranešimą – statistinį apžvalginį leidinį, kuriame galima rasti informaciją svarbiausiomis socialinės srities temomis. Šiais metais Lietuva pirmininkauja ES Tarybai, todėl šiame kasmet parengiamame leidinyje yra apžvelgiami ne tik įprasti darbai, bet ir pasiruošimo Lietuvos pirmininkavimui ES Tarybai metu vykdyta socialinė politika, pateikiama esamą situaciją iliustruojanti statistika. Leidinyje lietuvių ir anglų kalbomis rasite informaciją apie darbo rinką, socialinę paramą, vaikų teisės ir globą, socialinį draudimą, bendruomenių reikalus ir kt. El. adresas: http://www.socmin.lt/index.php?590329723
Pranešimas spaudai	A. Vassiliou remia ES Tarybai pirmininkaujančios Lietuvos pastangas spręsti švietimo ir jaunimo klausimus	Europos Komisija	Už švietimą, kultūrą, daugiakalbystę ir jaunimo reikalus atsakinga Europos Komisijos narė Androulla Vassiliou rugsėjo mėn. lankėsi Lietuvoje ir parėmė ES Tarybai pirmininkaujančios Lietuvos pastangas užtikrinti, kad pagal politinę darbotvarkę pirmiausia būtų sprendžiami kokybiško švietimo ir jaunimo galimybių klausimai. El. adresas: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-813_Lt.htm
Gidas	Entrepreneurship Education – A Guide for Educators	Europos Komisija	Publikacijoje siekiama pademonstruoti įkvėpiančius pavyzdžius, kaip gali švietimo sistemoje gali būti ugdomas verslumas. Gidas parengtas pagal dviejų laboratorijų, kuriose dalyvavo ir savo patirtimi keitėsi pedagogų rengėjai, pedagogai ir ekspertai, rezultatus. Šiose laboratorijose surinktos idėjos ir patirtis perteiktos šiame gide. El. adresas: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/promoting-entrepreneurship/files/education/entredun-manual-fv_en.pdf
Ataskaita	Quality in the adult learning sector: final report	Panteia	Studija parengta Europos Komisijos užsakytu. Studijos tikslas – surinkti ir išanalizuoti kokybės modelius, standartus ir kitas susijusias iniciatyvas suaugusiųjų švietimo sektoriuje. Ataskaitoje pateikiami konkretūs kokybės užtikrinimo sistemos instrumentų pavyzdžiai, institucinės infrastruktūros analizė, naudojamų kokybės kriterijų ir standartų analizė bei rekomendacijos politikos formuotojams. El. adresas: http://ec.europa.eu/education/adult/doc/quality_en.pdf
Ataskaita	Adult and continuing education in Europe: Using public policy to secure a growth in skills	Europos Komisija	Šioje publikacijoje apžvelgiami keleto ES finansuotų tyrimų projektų, įgyvendintų pagal šeštąją ir septintąją bendrąsias mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstravimo veiklos programas, rezultatai. Šių projektų išvadose pasiūlyti suaugusiųjų ir tęstinio švietimo rėmimo politikos prioritetai. Šioje ataskaitoje nagrinėjamos projektų išvados ir politikos formuotojams siūlomos intervencijos paremti suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymo plėtrą. El. adresas: http://ec.europa.eu/research/social-sciences/pdf/kina25943enc.pdf
Informacinis leidinys	<u>European</u> Vacancy Monitor (Nr. 10), 2013 m. rugsėjis	European Commission	Tai darbdaviams ir su socialiniais reikalais susijusioms organizacijoms bei asmenims skirtas leidinys. Jame ne tik pateikiama Europos įgūdžių panorama, bet ir aprašomos geriausios darbdavių iniciatyvos, įvardijamas naujų įgūdžių ir specialistų poreikis Europoje. El. adresas: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-821_en.htm

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos (informacija apie leidinius, renginius, pranešimai spaudai, konkursai, parama projektams ir kt.)	http://www.cedefop.europa.eu/EN/news.aspx
VETAAlert – Nauji lediniai profesinio mokymo tematika Informacija apie naujausius profesinio mokymo srities leidinius, ataskaitas, kitus dokumentus Europos šalyse	http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/201309_VETAAlert.pdf
Atnaujintas profesinio mokymo mokomosios literatūros sąrašas	http://www.kpmc.lt/istekliai/baze.html